

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/288/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217218326
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1217218326.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Michaela Králová a členovia senátu JUDr. Bianka Gelačíková, JUDr. Ivana Jahnová, v právnej veci navrhovateľky: K. C. D., L. XX.XX.XXXX, J. N. XX, J., proti odporcom: X. C.. G. N., L. XX.X.XXXX, J. Na T. XX Q., J., 2. C.. J. N., L. X.X.XXXX, J. Na T. XX Q., Bratislava, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, č. k. 12C/52/2017-29 zo dňa 14.11.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II , č. k. 12C/52/2017 - 29 zo dňa 14.11.2017 p o t v r d z u j e .
Odporcovia 1 a 2 m a j ú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II, uznesením č. k. 12C/52/2017 - 29 zo dňa 14.11.2017 zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd odporcom 1 a 2 zakázal akékoľvek nakladanie s nehnuteľnosťou, nachádzajúcou sa v katastrálnom území P., obec Bratislava, mestská časť O., M. J. W., zapísaných na B. Č.. XXXX vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, a to: Stavba - garáž so súpisným číslom XXXX, ktorá je zapísaná na LV č. XXXX, vybudovaná na pozemku - parcela registra „Q., parcelné číslo XXXXX/XXX (ďalej len garáž).

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka dňa 1.12.2016 ako nájomca uzatvorila s odporcami 1 a 2 ako prenajímateľmi zmluvu o nájme nebytových priestorov (garáže) na dobu neurčitú. Dňa 13.6.2017 navrhovateľka nájomnú zmluvu vypovedala, s jednomesačnou výpovednou dobou, pričom v predmetnej garáži má naďalej zložené veci osobnej potreby, nakoľko nemá zabezpečenú adekvátnu náhradu.

3. Navrhovateľka potrebu dočasnej úpravy odôvodňovala tým, že 27.9.2017 ju telefonicky oslovil zástupca odporcov 1 a 2 a odvolávajúci sa na jej výpoveď nájomného vzťahu ju vyzval, aby do 1. 10. 2017 garáž vypratala a odovzdala od garáže kľúče. V prípade, že tak neurobí bude na garáži odvítaný zámok a veci, ktoré má v garáži umiestnené budú vyhodnené na ulicu.

4. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 324 odsek 4, § 325 odseky 1, 2 § 326 odseky 1, 2, § 328 odsek 1, § 329 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP), článkom 20 odsek 1 zákona č. 460/1992 Zb. - Ústavy Slovenskej republiky a článkom 11 odsek 11 zákona č. 23/1991 Zb. - Listiny základných práv a slobôd. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že navrhovateľka neosvedčila dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ani žiadnym spôsobom neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, nepreukázala, ani že tu existuje obava, že by exekúcia mohla byť ohrozená a niet zákonného dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné zasahovať do výkonu vlastníckeho práva odporcov 1 a 2, ktoré v sebe zahŕňa aj oprávnenie s predmetom vlastníctva disponovať. Nariadenie neodkladného opatrenia by tak bolo v rozpore s účelom tohto inštitútu. Súd prvej inštancie mal opísaním rozhodujúcich skutočností navrhovateľkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj listinou pripojenou navrhovateľkou k návrhu (výpoveď z nájmu nebytového priestoru zo dňa 13.6.2017)

preukázané, že záväzkový vzťah vzniknutý medzi stranami uzavretím zmluvy o nájme nebytových priestorov zanikol skôr, ako bol navrhovateľkou podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na súd. Navrhovateľka tak neosvedčila ani v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na súd, ani v čase vydania rozhodnutia súdu o tomto návrhu (§ 329 ods. 2 CSP) existenciu konkrétneho právneho vzťahu medzi stranami, ktorému by sa mala poskytnúť ochrana, t. j. právo alebo nárok, ktoré by boli obsahom konkrétneho právneho vzťahu medzi stranami. Súd prvej inštancie poukázal na to, že aj v prípade ak by predmetom ochrany navrhovateľky mali byť jej práva vyplývajúce z nájomného vzťahu, nehodnotí konanie odporcov 1 a 2 ako konanie ohrozujúce práva navrhovateľky, ktoré si vyžadujú súdnu ochranu požadovaným nariadením neodkladného opatrenia. Pokiaľ by odporcovia 1 a 2 vykonávali úkony nakladania s nehnuteľnosťou napríklad predajom garáže, práva navrhovateľky ako nájomcu garáže by ohrozené neboli. V súčasnej dobe však navrhovateľka nemá žiaden právny vzťah ku garáži a jej právne postavenie by nezmenilo prípadné nakladanie zo strany súčasného vlastníka. Navrhovateľka osvedčovala potrebu úpravy pomerov len okolnosťou, že dňa 27.9.2017 prijala hovor od zástupcu realitnej kancelárie, ktorý uviedol, že ak neodovzdá kľúče od garáže do 1.10.2017, tak na garáži odvítajú zámok a vyhodia jej veci na ulicu. Súd takéto odôvodnenie návrhu považoval za nedostatočné. Keďže to bola navrhovateľka, kto nájomnú zmluvu vypovedal, musela si byť vedomá, že s tým bude spojená povinnosť garáž vypratať.

5. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 255 odsek 1 CSP. Navrhovateľka bola v konaní neúspešná, preto by mala nahradiť trovy konania odporcom 1 a 2. Vzhľadom na to, že odporcom 1 a 2 v konaní žiadne trovy nevznikli, súd im ich náhradu nepriznal.

6. Predmetné uznesenie napadla v zákonom stanovenej lehote navrhovateľka. Uviedla, že strany sporu si spôsob ukončenia nájmu výpoveďou dohodli odkazom na dôvody výpovede uvedené v zákona č. 116/1990 Zb. o nájme nebytových priestorov. Nájomný zmluvný vzťah s odporcami 1 a 2 uzavrela na dobu neurčitú, ktorý nie je možné ukončiť výpoveďou, preto je jej výpoveď z nájmu neplatná. Garáž bola odpojená od elektriny, je v nej zima a tma. Vzhľadom na jej zdravotný stav (prekonala zápal pľúc) nemôže do takéhoto priestoru vstúpiť. Urýchlené vypratanie garáže považuje za odporujúce dobrým mravom. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie a zároveň uloží odporcom 1 a 2 aj povinnosť do času vypratania garáže zapojiť do nej prerušenú dodávku elektriny.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie navrhovateľky bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - stranou v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

8. V zmysle § 324 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods.1). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

9. V zmysle § 325 odsek 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V odseku 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

10. V zmysle § 329 odsek 1 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. V zmysle § 329 odsek 2 Civilného sporového poriadku je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Neodkladné opatrenie je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia je neodkladné opatrenie prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a/ sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b/ tento právny vzťah si vyžaduje bezodkladnú úpravu alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie, c/ uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d/ navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e/ právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a e/ sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Hlavným predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia sporného právneho vzťahu. Navrhovateľka v danom prípade požaduje ochranu práv z nájomného vzťahu nebytového priestoru - garáže, ktorý ona ako nájomca ukončila výpoveďou. Po ukončení nájmu garáž nevypratala a

neodovzdala ju prenajímateľovi. Navrhovateľka tvrdí, že odporcovia 1 a 2 ju ohrozujú svojpomocným vypratáním jej vecí umiestnených v garáži a preto žiada, aby im bolo zakázané akýmkoľvek spôsobom s predmetnou garážou nakladať.

13. Pretože pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti, z tohto dôvodu súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale rozhoduje spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia. Navrhovateľ neodkladného opatrenia opísaním rozhodujúcich skutočností musí osvedčiť rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou presvedčiť súd o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

14. Keďže súd rozhoduje pomerne v krátkej lehote podľa § 328 ods. 2 CSP a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom je navrhovateľ neodkladného opatrenia povinný osvedčiť relevantné skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzuje splnenie zákonom stanovených podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd musí vždy tiež zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi, či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu) a napokon aj posúdiť, či neodkladným opatrením nedochádza k zásahu do vlastníckych práv dotknutého účastníka nad nevyhnutnú mieru (podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere), čo znamená, že odporca môže byť obmedzený v nakladaní len vo vzťahu k veciam alebo právam, ktoré majú súvislosť s osvedčeným nárokom navrhovateľa .

16. V súdnej veci sa navrhovateľka domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiada uloženie zákazu odporcom 1 a 2 akýmkoľvek spôsobom nakladať s garážou , ktorá je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Nariadenie neodkladného opatrenia žiada za situácie, kedy ona sama ukončila jej právny vzťah nájomcu tejto nehnuteľnosti vypovedaním zmluvy o nájme. Vo výpovedi deklarovala ukončenie nájmu ku dňu 31. 7. 2017 s tým, že k tomuto dňu odporcom 1 a 2 ako prenajímateľom garáže odovzdá od nej kľúče. Predmetnú povinnosť nespĺnila a nariadením neodkladného opatrenia žiada ochranu jej vlastníckeho práva k veciam, ktoré si do garáže umiestnila. Navrhovateľka v odvolaní argumentuje tým, že jej výpoveď z nájmu je neplatná , pretože s odporcami 1 a 2 uzavrela nájomný vzťah na dobu neurčitú, ktorý je možné vypovedať, v zmysle dojednaní v zmluve len z dôvodov uvedených v zákona č. 116/1990 Zb. o nájme nebytových priestorov. Z ustanovenia § 10 zákona č. 116/1990 Zb. vyplýva, že ak sa nájom uzavrie na neurčitý čas, sú prenajímateľ i nájomca oprávnení vypovedať zmluvu písomne bez udania dôvodu, ak nie je dohodnuté inak. Podľa obsahu výpovede jej dôvodom bolo konanie prenajímateľov spojené s dodávkou energií do garáže. Ak navrhovateľka vedomým konaním nájomný vzťah garáže ukončila a v konaní neosvedčila , že odporcovia 1 a 2 tento úkon neprijali, nie je splnená podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia a to osvedčenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov za situácie, kedy voči ním sama deklarovala , že im garáž k 31. 7. 2017 odovzdá , čo neurobila . Povinnosť garáž vypratať a odovzdať od nej kľúče je základnou povinnosťou spojenou s ukončením nájomného vzťahu, povinnosti ktorej si navrhovateľka musela byť vedomá a aj si jej vedomá bola, pretože to oznámila vo výpovedi z nájmu. Nariadenie neodkladného opatrenia navyše navrhovateľka žiada absolútnym zákazom výkonu vlastníckeho práva odporcov 1 a 2, ktorý by sa týkal všetkých právnych úkonov, na ktoré je vlastník veci (nehnuteľnosti) oprávnený, teda nie len práv spojených s užívaním garáže, ale aj práv spojených napríklad s scudzením alebo zaťažením nehnuteľnosti, čo je za situácie nesplnenia povinností navrhovateľky spojených s ukončením nájmu zásahom do vlastníckych práv nad nevyhnutnú mieru . V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľka tvrdí, že nájom garáže doposiaľ trvá aj preto, že odporcovia 1 a 2 v zmysle § 676 odsek 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník nepodali v lehote do 30 dní po skončení nájmu návrh na vypratanie garáže, argumentácii , ktorej však nie je možné prisvedčiť, pretože právna úprava na ktorú sa navrhovateľka odvoláva sa vzťahuje na skončenie nájmu uplynutím dohodnutej určitej doby a v danej veci bol nájomný vzťah dohodnutý na dobu neurčitú. Právne neobstojí ani argumentácia navrhovateľky, že splnenie povinnosti nedovoľuje jej zdravotný stav, pretože na vykonanie vypratania garáže a odovzdanie kľúčov môže poveriť aj tretiu osobu.

17. Právo na súdnu ochranu majú obe strany sporu a súd musí pred nariadením neodkladného opatrenia vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutého účastníka je primeraný k právu chránených záujmov

navrhovateľa neodkladného opatrenia. Vzhľadom na skutkový základ danej veci odvolací súd dospel k názoru, že odvolanie navrhovateľky nie je spôsobilé privodiť zmenu napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a preto ho v zmysle § 387 odsek 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. Navrhovateľka v odvolacom návrhu rozšírila petit neodkladného opatrenia o uloženie povinnosti odporcom 1 a 2 pripojiť garáž k dodávaniu elektrickej energie. Rozšírenie uplatneného práva je zmenou návrhu v zmysle § 140 CSP. Ustanovenie § 371 CSP zmenu návrhu v odvolacom konaní nepripúšťa.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 odsek 1 v spojení s § 255 odsek 1 a § 262 odsek 1 CSP. V odvolacom konaní boli plne úspešní odporcovia 1 a 2, preto im vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 odsek 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie o nariadenie neodkladného opatrenia končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).